

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**DE LEGE. || ET OBITER DE LIBERTATE CHRISTIANA
ASERTIONES THEOLOGICAE, AD PROMOVENDAM
studiorum renouationem Anni 1573. in disputationem
proposenda in Archiepiscopali Collegio Societatis ...**

**Broich, Willem von dem
Lupsius, Johann**

Moguntiae, 1573

Lex vetus bona, Cap. 10.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46889](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46889)

uente: *fideli, cui sine dubitatione crederetur, cui sine formidine fideretur: ueram paruulis, hoc est, insipientibus, & uiam ciuitatis habitaculi ignorantibus, sapientiam praestante, dirigente scilicet ad ultimum beatitudinis aeternae finem.*

86. *HÆC est, quæ diuina & domini lex dicitur, cuius naturam hisce ferè uerbis complecti licet: Ratio diuinitus accepta, uerbo uel scripto tradita, omnia uitia cohibens, actus quoscunq; humanos, siue intus in animo lateant, siue foris se prodant, ad aeternam beatitudinis finem certissimè dirigens.*

87. *SED hæc ratio (ut antea dictum) gradatim ijt, nec repentè conscendit ad summum. Seruabatur istud temporibus Euangelij, uenturo Messia, qui omnia in omnibus suo aduentu adimpleret, omnia perficeret, introductione melioris spei, melioribus promissionibus, planioribus plenioribusq; mandatis, uinctione spiritus abundantissima.*

Lex uetus bona, Cap. 10.

88. *PRÆCESSIT* ergo lex Moysi, tanquam pædagogus in Christo, præparans ad subsecuturam perfectionem, per Christum conferendam, eandem varijs imaginibus sapientum oculis subiiciens, & apertis etiam uerbis promittens; ut ad illius amorem & desiderium hominum animos accendret.

89. *QVOD* igitur dictum est ab Apostolo, Nihil ad perfectum adduxit lex, si ita accipias, quasi nihil omnino suos ad eam promouisse significetur, uehementer falleris: Sin uerò, nemini absolutam perfectionem contulisse; nihil uerius.

90. *SED* num statim malum, quod non optimum? nullius gradus, quod non summi? nullius ordinis, quod non primi?

91. *IMMO* uero nisi, quod D. Dionysius dixit, Gradus esse in bonis, uerum fuerit, ut alia alijs sint meliora, alia alijs minus bona; nihil erit optimū, nihil summū, nihil primum.

92. *BONUM* haud dubie est, quicquid rationi peccatum auersanti consentit, quod facit lex, concupiscentiam ad peccatum pellicentem ac quadam ratione trahentem, prohibens. Bonum, quod omne malum, peccatum dico, omnis generis uetat, Ideoq; inimicus & osor peccati Apostolus, Condelector, ait, legi secundum interiorem hominem.

93. *IDEM* ubi id maxime sibi propositum habet, ut commendat gratiam, quam ferè legi obijcit, ne quis inde erroris occasionem acciperet, Lex (quærit) peccatum est? & respondens

dens, Absit, ait: & infra, Lex spiritualis est, ego autem carnalis sum: præterea, Si autem quod nolo hoc facio, consentio legi quoniam bona est: postremo, Itaque, lex quidem sancta & mandatum sanctum, iustum & bonum: quo quid expressius dicere potuit?

94. **DOMINVS** in Euangelio interrogatus à legisperito, quid faciendo vitam æternam possideretur? In lege, respondit, quid scriptum est? quomodo legis? quasi diceret, ad eam legem, lex te docebit. Nam cum mandatum de dilectione Dei & proximi ille recitasset, subiunxit Christus, Hoc fac & viues. Si mors mala, vita autem bona, maxime vero æterna, profecto lex non potest non esse bona, quæ viam ad talem vitam demonstrat.

95. **DENIQUE** aut lex à Deo non est, aut à Deo non bono est, aut Deus bonus auctori mali est, aut lex bona est.

96. **NEGARE** legem à Deo esse, est, scripturam negare. Sicut scriptum est, inquit Euangelista, in lege domini, Quia omne masculinum etc. et apostolus, Mente serui legi Dei.

97. **DEVM** esse, & non bonum, absurdissimum est & omnino non constans.

98. **DEVM** bonum auctorem esse mali, blasphemum est, planeque pugnant.

99. **EIVSDEM** farina est, malum Deum aut velle, aut posse aliquid quod ad salutem conducat, suadere. Nemo enim vel perniciosissimus Manichæus, negare potest, legem alibi tale quippiam suggerere.

100. **SI NON** esset lex a bono Deo & Patre Domini nostri Iesu Christi, non tam graviter Scribas & Phariseos, irritum facientes mandatum Dei propter traditiones suas, Christus dominus argueret, utique, non ostendisset ipsa verbis & signis prophetis venturum Messiam, non ad eum pedagogicè deduxisset, quod fecisse tamen satis indicat. Apostolus, priusquam veniret, inquit, fides, sub lege custodiebamur conclusi in eam fidem, quæ reuelanda erat. Quamquam quid apertius dici potuit, quam, lex pedagogus noster fuit in Christo?

101. **QUIS** præterea credat angelos aut malo Deo, aut cuiuscumque tandem, in reimpia machinanda, ministerium suum præbituros fuisse? At qui hæc lex est, de qua B. Stephanus ad Iudæos, Acceperitis legem in dispositione angelorum, & Apostolus, Lex ordinata per angelos in manu mediatoris, puta Moysis.

Quibus & quo tempore Lex vetus est data. Caput. II.

102. **ERAT** igitur lex vetus bona, & suo etiam modo perfecta, quia Dei perfecta sunt opera. idcirco Genti Iudæorum peculiariter data quod iuxta promissiones patribus eius, cœnprimis autem Abraham factas, ex ipsa Christus nasciturus erat, & ideo præter-